

VÝROČNÁ SPRÁVA ZA ROK 2019

Profil neziskovej organizácie

Názov:	Sanatórium Tatranská Kotlina, n. o.
Právna forma:	nezisková organizácia
Sídlo:	Tatranská Kotlina 68, 059 54 VYSOKÉ TATRY
IČO:	36 167 991
DIČ:	2021718325
Bankové spojenie:	SK92 0200 0000 0000 2903 4562
Zakladatelia:	Ministerstvo zdravotníctva SR Limbová 2, 837 52 Bratislava IČO: 165565 Arcidiecézna charita Košice Bočná 2, 040 01 Košice IČO: 35514027
Štatutárny orgán:	Riaditeľ Ing. PhDr. Matúš Pataky, MPH
Správna rada:	Ing. Martin Hromádka, PhD., predseda SR Doc. Ing. Jarmila Božíková, PhD., predseda SR Ing. Cyril Korpesio, podpredseda SR Ing. Michal Neuwirth, člen SR PhDr. Iveta Friedmannová, člen SR Anna Chovancová, člen SR
Dozorná rada:	Bc. Ingrid Legutká, predseda DR Ing. Matúš Kašprák, člen DR Ing. Klaudia Mlynarčíková, člen DR
Registrácia:	Krajský úrad v Prešove pod č. OVVS-52/2002-NO

1. Zameranie činnosti

Sanatórium Tatranská Kotlina, n. o. je nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby. Poskytuje liečbu pacientom s nešpecifickými respiračnými chorobami s celoštátnou pôsobnosťou, ústavnú liečebnú starostlivosť, kúpeľnú starostlivosť i rekondičné pobyty. Je držiteľom povolenia na poskytovanie zdravotnej starostlivosti v neštátnom zdravotníckom zariadení ako **špecializovaná nemocnica – odborný liečebný ústav a prírodné liečebné kúpele**.

Sanatórium sa nachádza v zalesnenej oblasti na úpätí Belianskych Tatier v nadmorskej výške 765 m. Klíma v oblasti, ako aj celé územie Tatranskej Kotliny, má vysokohorský charakter, okolie Sanatória má štatút klimatických kúpeľov. Klimatické podmienky sú vďaka ročnému úhrnu slnečného svitu, nízkemu teplotnému zaťaženiu, vyhovujúcemu dlhodobému mesačnému priemeru relatívnej vlhkosti vzduchu a nízkemu počtu dní s hmlou vhodné na liečenie nešpecifických respiračných ochorení.

Hlavnou činnosťou v roku 2019 bolo poskytovanie aktívnej a preventívnej zdravotníckej starostlivosti. V rámci aktívnej činnosti bola Sanatóriom poskytovaná komplexná ústavná starostlivosť dospelým pacientom chorým na nešpecifické (netuberkulózne), prevažne chronické ochorenia dýchacieho ústrojenstva. Sanatórium prevádzkuje ambulancie v blízkych a súvisiacich odboroch: pneumoftizeologickú, imunoalergologickú, FBLR, všeobecnú a tiež spánkové laboratórium.

V oblasti preventívnej zdravotníckej činnosti Sanatórium pokračovalo v poskytovaní exkluzívnych ozdravných služieb – **Ozdravných pobytov**. V priebehu roku 2019 sme poskytovali Ozdravné pobyty pre zamestnancov firiem U. S. STEEL Košice, s. r. o., Železiarne Podbrezová, a. s., LESY SR, š. p., VW Slovakia, s. r. o. a KOVOHUTY Krompachy, a. s. Aktuálne sa začíname zapájať do súťažných tendrov na rekondičné pobyty v zmysle zákona č. 124/2006 Z. z., § 11 o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci.

Zdravotná starostlivosť pozostáva z diagnostiky a liečby.

Diagnostika – na základe vyšetrení – RTG, funkčné vyšetrenie pľúc a srdca, biochemické, hematologické, mikrobiologické, alergologické a imunologické vyšetrenia.

Liečba – medikamentózna, inhalačná, oxygenoterapia, rehabilitačná (fyzikálna terapia, vodoliečba, liečebný telocvik).

Okrem zachovalého prírodného prostredia ponúka naše zariadenie exkluzívne aj speleoterapiu – dýchacie cvičenie v neďalekej Belianskej jaskyni. Stála teplota vzduchu, vysoká vlhkosť a sterilné prostredie bez alergénov majú pozitívny vplyv na aktuálny zdravotný stav, a zároveň aj priaznivo vplyvajú na imunitný systém pacientov. Takéto cvičenie v jaskyni je najefektívnejšie pre pacientov s bronchiálnou astmou a alergickou rinitídou a je doslova jediným azylom pre ľudí s peľovou alergiou. Urýchľuje liečenie a priaznivo pôsobí na organizmus v ktoromkoľvek veku. Prínosom pre klientov je aj liečba prístrojom Rhinolight, ktorá sa používa na liečbu alergickej nádchy (sennej). Ide o klinicky overenú metódu – fotoliečbu sliznice nosa pomocou svetla špeciálneho zloženia. S touto terapiou máme vynikajúce výsledky.

V roku 2019 poskytovalo Sanatórium Tatranská Kotlina, n. o. všeobecne prospešné služby:

- a) Poskytovanie zdravotnej starostlivosti
- b) Poskytovanie sociálnej pomoci a humanitárnej starostlivosti
- c) Tvorba, rozvoj, ochrana, obnova a prezentácia duchovných a kultúrnych hodnôt
- d) Ochrana ľudských práv a základných slobôd
- e) Vzdelanie, výchova a rozvoj telesnej kultúry
- f) Výskum, vývoj, vedecko-technické služby a informačné služby
- g) Tvorba a ochrana životného prostredia a ochrana zdravia obyvateľstva
- h) Služby na podporu regionálneho rozvoja a zamestnanosti
- i) Zabezpečenie bývania, správy, údržby a obnovy bytového fondu.

Zdravotná starostlivosť v sanatóriu bola v roku 2019 poskytovaná na základe zmluvných vzťahov pre poistencov všetkých zdravotných poisťovní na Slovensku.

Tento stav bol veľmi nepriaznivý, pretože spôsoboval problémy pri financovaní zariadenia a vysoká sezónnosť spôsobovala problémy pri plánovaní personálneho stavu.

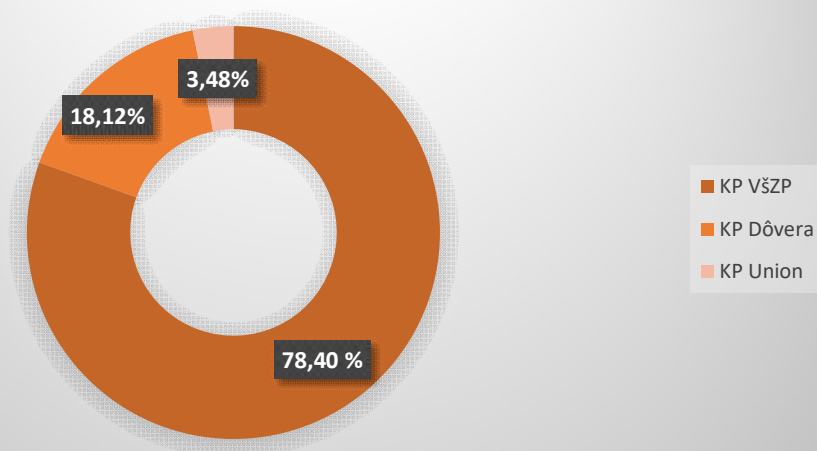
2. Zdravotnícka činnosť zariadenia

V roku 2019 bolo v špecializovanej nemocnici v rámci ústavnej zdravotnej starostlivosti /UH/ liečených celkom 1085 pacientov, čo bolo o 5 pacientov viac ako v roku 2018 (1080 - nárast o 0,46 % výkonov). Počet kúpeľných pobytov stúpol na 574, čo predstavuje zvýšenie oproti roku 2018 o 71 kúpeľných hostí (503 – nárast o 14,1 %). Celková bilancia teda bola 1659 poistencov (čo je oproti roku 2018 - 1583 poistencov - nárast o 1,04 %), z toho pacienti v ústavnej zdravotnej starostlivosti tvorili 65,4 % (v roku 2018 – 68,22 %) a 34,60 % (v roku 2018 – 31,78 %) tvorili kúpeľní klienti.

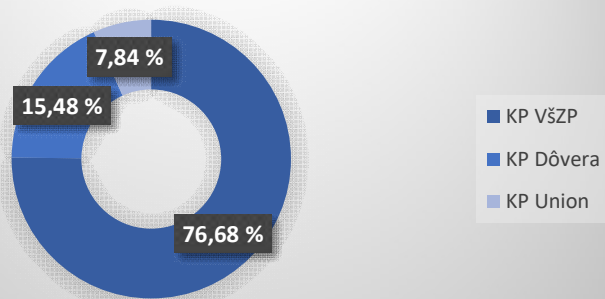

Z celkového počtu 1085 ukončených hospitalizácií predstavovali poistenci VŠZP 832 pacientov (2018 – 812), poistenci poisťovne Dôvera 168 pacientov (2018 – 195) a poistenci ZP UNION 85 pacientov (2018 – 73). V kúpeľných pobytach bolo z celkového počtu 574 klientov 450 poistencov VŠZP (2018 – 405), 104 z Dôvery (2018 – 82) a 20 z UNION-u (2018 – 16).

KP podľa poisťovní

UH podľa poisťovní

Celkový počet pacientov a klientov zariadenia za rok 2019 bol teda 1659, čo predstavovalo oproti roku 2018 (1583) nárast o 76 osôb.

Počas roku 2019 sme pravidelne preverovali a vyhodnocovali spokojnosť pacientov s poskytovanou zdravotnou starostlivosťou a následne sme prijímali opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov. Organizácia nezaznamenala ani neevidovala žiadnu sťažnosť na poskytované zdravotnícke a doplnkové služby.

V roku 2019 sa nám podarilo aspoň náznakovo zvrátiť nepriaznivý trend a zvýšiť celkový medziročný počet liečených pacientov. Snažili sme sa vyriešiť problém sezónnosti pobytov ponukou nových liečebných programov, oslovovali sme lekárov ŠAS s cieľom informovania o možnostiach ústavnej liečby v sanatóriu, rozšírili sme škálu vyšetrení a procedúr a zvýšili kvalifikáciu personálu. Prevádzkovali sme jedinečné **Centrum pre pľúcnu rehabilitáciu** so širokou škálou postupov v respiračnej fyzioterapii.

Tiež sme informovali širokú odbornú verejnosť o možnostiach liečby pacientov v zariadení a jej prínose pre pacientov.

Opatrenia, ktoré sme prijali v zdravotníckej činnosti sa ukázali ako efektívne a sme presvedčení, že cesta, po ktorej sme sa vydali, je správna a prinesie výsledky. Musíme však zdôrazniť, že vývoj a riešenie situácie sa bude odvíjať aj od rozhodnutí, na ktoré sanatórium nemá rozhodujúci vplyv - teda od rozhodnutí na úrovni Ministerstva zdravotníctva a zdravotných poisťovní. Z našej strany vykonávame a sme pripravení vykonávať aj naďalej všetky zmeny a opatrenia potrebné k tomu, aby sanatórium mohlo aj naďalej poskytovať pacientmi a odbornou verejnosťou žiadané a kvalitné služby.

3. Personálne zabezpečenie

Personál Sanatória Tatranská Kotlina v roku 2019 tvorili zamestnanci:

lôžkového oddelenia: lekári, sestry a sanitári,

pracoviska RDG: lekár a asistent,

oddelenia klinickej biochémie a klinickej mikrobiológie: lekár a zdravotnícki laboranti

oddelenia FBLR: lekári, fyzioterapeuti a asistenti,

ekonomického oddelenia a THP pracovníci

oddelenia prevádzky a služieb: recepčné, chyžné a pracovníci údržby,

oddelenia liečebnej výživy a stravovania: asistent výživy, kuchári, personál obsluhy a pomocné sily v kuchyni.

Rok	2017			2018			2019		
priemerný evidenčný počet zamestnancov	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu
vo fyzických osobách	20,75	76,75	97,50	23,77	78,13	101,90	21,83	74,45	96,27
prepočítaný	13,76	68,46	82,22	16,71	67,54	84,25	16,19	62,47	78,66

Sanatórium Tatranská Kotlina, n. o. zamestnávalo k 31. 12. 2019 **97** zamestnancov vo fyzických osobách.

Zamestnanci si svoje vedomosti a poznatky počas celého roka dopĺňali účasťou na rôznych školeniach. Odborní zdravotnícki pracovníci sa pravidelne zúčastňovali odborných seminárov v rámci vlastného kreditného systému zvyšovania kvalifikácie. V roku 2019 Sanatórium organizovalo aj VI. ročník odbornej konferencie Škola pneumológie & VI. Dni v Belianskych Tatrách, ktorej hlavnou témou bola komplexná starostlivosť o pacientov s respiračnými ochoreniami so vzácnymi zahraničnými hosťami: Prof. MUDr. Pavel Pafko, DrSc., emeritný prednosta III. chirurgickej kliniky 1. LF UK a FN Motol Praha, Jason P. Kirkness PhD, California, 92618 United States of America, MUDr. Tamás Ötvös, M.D., Johns Hopkins University School of Medicine Division of Pulmonary and Critical Care Medicine 5501 Hopkins Bayview Circle, Baltimore, United States of America.

4. Analýza hospodárenia

Náklady Sanatória Tatranská Kotlina, n. o. predstavovali v roku 2019 sumu 2 287 504,47 Eur a v porovnaní s rokom 2018 vzrástli o 18,37 %. Výnosy Sanatória Tatranská Kotlina, n. o. predstavovali v roku 2019 sumu 2 295 646,07 Eur a oproti predchádzajúcemu roku 2018 vzrástli o 18,41 %. V roku 2019 dosiahlo sanatórium vo svojej činnosti výsledok hospodárenia 4 768,15 Eur.

Príjmy Sanatória Tatranská Kotlina, n. o. predstavovali tržby od zdravotných poisťovní za poskytované výkony a služby v rámci ústavnej zdravotnej starostlivosti a kúpeľnej starostlivosti na základe zmlúv so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a. s., so zdravotnou poisťovňou Dôvera, a. s. a Union zdravotnou poisťovňou, a. s. v súlade so zákonom č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákonom 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákonom č. 98/1995 Z. z. o Liečebnom poriadku.

Doplňkovým zdrojom financovania boli tržby z ubytovania, prenájmu a ostatných činností. Účtovnú závierku tvoria: výkaz ziskov a strát, ktorý predstavuje porovnanie nákladov a výnosov, súvaha zostavená k 31. 12. 2019 a poznámky zostavené k 31. 12. 2019.

Prehľad nákladov

Náklady	Činnosť		Spolu rok 2019	Predchádzajúce účtovné obdobie
	Hlavná nezdaňovaná	Podnikateľská zdaňovaná		
Spotreba materiálu	213 991,32	30 677,03	244 668,35	237 513,27
Spotreba energie	117 056,83	56 866,15	173 922,98	138 295,02
Predaný tovar		31 605,88	31 605,88	25 807,64
Opravy a udržiavanie	30 281,72	36 058,09	66 339,81	23 727,10
Cestovné	1 121,92		1 121,92	771,74
Náklady na reprezentáciu	1 293,29		1 293,29	1 050,59
Ostatné služby	95 544,52	16 278,79	111 823,31	81 792,76
Mzdové náklady	1 020 411,49	20 065,15	1 040 476,64	896 892,63
Zákonné sociálne a zdravotné poistenie	333 705,94	6 982,58	340 688,52	297 000,64
Zákonné sociálne náklady	67 765,18	605,07	68 370,25	58 502,70
Ostatné sociálne náklady	882,07		882,07	444,57
Daň z motor. vozidiel	135,85	166,50	302,35	290,95
Daň z nehnuteľností	9 663,58		9 663,58	9 738,62
Ostatné dane a poplatky	7 272,00	110,04	7 382,04	8 753,19
Zmluvné pokuty a penále	2 084,53		2 084,53	-14 608,85
Ostatné pokuty a penále	10,00		10,00	45,70
Úroky	1,55		1,55	0,01
Kurzové straty	437,62		437,62	298,21
Manká a škody				
Iné ostatné náklady	75 952,08	2 757,71	78 709,79	73 141,88
Odpisy dlhodobého nehmot. a hmot. majetku	99 914,73	7 805,26	107 719,99	92 101,44
Tvorba a zúčtovanie opravných položiek				871,05
Náklady spolu	2 077 526,22	209 978,25	2 287 504,47	1 932 430,86

Prehľad výnosov

Výnosy	Činnosť		Spolu rok 2019	Predchádzajúce účtovné obdobie
	Hlavná nezdaňovaná	Podnikateľská zdaňovaná		
Tržby z predaja služieb	2 061 428,07	76 064,43	2 137 492,50	1 836 122,09
Tržby za predaný tovar		60 012,81	60 012,81	48 248,49
Aktivácia vnútropodnikových služieb	24 276,04		24 276,04	23 276,23
Zmluvné pokuty a penále				3 447,10
Prijaté dary	3 315,00		3 315,00	1 600,00
Iné ostatné výnosy	31 365,92	10 736,82	42 102,74	25 784,04
Tržby z predaja DNM a DHM		11 333,33	11 333,33	200,00
Príspevky z podielu zaplatenej dane	118,40		118,40	118,40
Dotácie	16 995,11		16 995,11	
Výnosy spolu	2 137 498,68	158 147,39	2 295 646,07	1 938 796,35
Výsledok hospodárenia pred zdanením	59 972,46	- 51 830,86	8 141,60	6 365,49
Daň z príjmov	3 373,45		3 373,45	2 884,20
Výsledok hospodárenia po zdanení	56 599,01	-51 830,86	4 768,15	3 481,29

Stav majetku, záväzkov a vlastných zdrojov

Prehľadné usporiadanie zložiek majetku podľa jeho formy, zloženia a účelu v peňažnom vyjadrení a v porovnaní s predchádzajúcim účtovným obdobím predstavuje prehľad aktív a pasív zo súvahy k 31. 12. 2019.

Strana aktív	Rok 2019	Predchádzajúce účtovné obdobie
A. NEOBEŽNÝ MAJETOK SPOLU	4 258 446,12	4 276 491,11
Dlhodobý nehmotný majetok	1 622,36	2 468,81
Dlhodobý hmotný majetok	4 256 823,76	4 274 022,30
Dlhodobý finančný majetok	0,00	0,00
B. OBEŽNÝ MAJETOK SPOLU	425 622,68	316 216,12
Zásoby	9 123,07	8 650,77
Dlhodobé pohľadávky	0,00	0,00
Krátkodobé pohľadávky	248 405,71	168 661,97
Finančné účty	168 093,90	138 903,38
C. ČASOVÉ ROZLIŠENIE SPOLU	2 598,38	13 329,47
MAJETOK SPOLU	4 686 667,18	4 606 036,70

Strana pasív	Rok 2019	Predchádzajúce účtovné obdobie
A. VLASTNÉ ZDROJE KRYTIA MAJETKU SPOLU	3 102 136,46	3 099 368,31
Imanie a peňažné fondy	4 110 725,14	4 110 725,14
Fondy tvorené zo zisku	0,00	0,00
Nevysporiadaný VH minulých rokov	-1 013 356,83	- 1 014 838,12
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	4 768,15	3 481,29
B. CUDZIE ZDROJE SPOLU	818 857,17	736 642,21
Rezervy	80 873,04	34 995,41
Dlhodobé záväzky	12 854,38	11 795,81
Krátkodobé záväzky	725 129,75	689 850,99
Bankové výpomoci a pôžičky	0,00	0,00
C. ČASOVÉ ROZLIŠENIE SPOLU	765 673,55	770 026,18
VLASTNÉ ZDROJE A CUDZIE ZDROJE SPOLU	4 686 667,18	4 606 036,70

5. Spoločné vyšetrovacie a liečebné zložky

Servis vyšetrení dôležitých pre stanovenie diagnózy, sledovanie liečby, určenia prognózy ochorenia a zhodnotenia zdravotného stavu poskytuje laboratórne oddelenie, ktoré je vybavené modernou technikou, využíva moderné analytické postupy a vykonáva široké spektrum laboratórnych vyšetrení v odbore: klinická biochémia, hematológia, klinická mikrobiológia a funkčná diagnostika.

Na úseku klinickej biochémie využívame automatický biochemický analyzátor ERBA XL-200, fy ERBA –LACHEMA s ISE jednotkou, na ktorom vyšetrujeme biochemické parametre, ako sú substráty, enzýmy, minerály a imunoglobulíny. Tento analyzátor identifikuje vzorky prostredníctvom čiarových kódov. Poskytuje ekonomickú prevádzku a disponuje rozsiahlym programom riadenia kvality. Moč vyšetrujeme na analyzátore Clinitec Status fy Bayer. Močový sediment vyšetrujeme mikroskopicky. Na analyzátore i.chroma TM fy Boditech stanovujeme antistreptolýzín O, reumatoidný faktor a D –dimér. Ide o diagnostický systém, ktorý využíva fluorescenčnú imunoanalýzu. Diagnostiku alergií vykonávame pomocou stripov Euroimmun na stanovenie špecifických IgE protilátok.

Na stanovenie krvného obrazu s diferenciálnym rozpočtom leukocytov využívame plne automatizovaný hematologický analyzátor SYSMEX K100.

Súčasťou laboratórneho oddelenia je klinická mikrobiológia, ktorá vykonáva kultivačný dôkaz baktérií a stanovenie citlivosti na antibiotiká a chemoterapeutiká v materiáloch z horných a dolných dýchacích ciest, moču, ostatných sterov a výterov. Na identifikáciu izolovaného mikróba používame biochemické testy a mikrometódy, ktoré urýchľujú diagnostický postup. Stanovenie citlivosti infekčného agensu na antibiotiká a chemoterapeutiká diskovou metódou je aktualizované podľa pokynov Eucastu. Úsek sérológie je vybavený automatickým analyzátorom CHORUS Trio, fy DIESSE Diagnostika, na ktorom stanovujeme protilátky proti *Mycoplasma pneumoniae*, *Chlamydia pneumoniae* a *Bordetella pertussis*.

Na pracovisku funkčnej diagnostiky zabezpečujeme vyšetrenia a posúdenie funkčného stavu dýchacieho systému. Vyšetrujeme základnú spiometriu prietok-objem, celotelovú bodypletyzmografiu, difúznú kapacitu pľúc a vykonávame bronchodilatačné testy. Na analyzátore EasyBloodGas fy MEDICA vyšetrujeme krvné plyny v kľúde aj po záťaži.

Laboratórium sa riadi dostupnými odporúčaniami odborných spoločností, má zavedený systém internej kontroly kvality a pravidelne sa zúčastňuje systému externej kontroly kvality (SEKK Pardubice a Národné referenčné centrum pre sledovanie rezistencie na antibiotiká ÚVZ SR). Dlhodobo dosahuje požadovanú úroveň kvality výsledkov a splňa podmienky správnej laboratórnej diagnostiky .

Laboratórne oddelenie poskytuje vyšetrenia pre pacientov ústavnej a kúpeľnej starostlivosti, ako aj pre pacientov pneumologickej a imunologickej ambulancie v našom zariadení a samoplatcov.

6. Ošetrovateľská starostlivosť

V Sanatóriu Tatranská Kotlina n. o. v roku 2019 ošetrovateľskú starostlivosť zabezpečovalo jedenásť sestier, z toho tri sestry s vysokoškolským vzdelaním, štyri so špecializáciou z ošetrovateľskej starostlivosti o dospelých. V nepretržitej prevádzke pracovalo deväť sestier, na inhaláciách jedna sestra, v Pneumo-ftizeologickej a FBLR ambulancii jedna sestra, ktorá bola súčasne aj námestníčkou ošetrovateľstva. Na ošetrovateľskom úseku okrem sestier pracovali dve sanitárky na celý a jeden sanitár na polovičný úväzok. Za kvalitu ošetrovateľskej starostlivosti zodpovedala námestníčka pre ošetrovateľstvo, ktorá je aj odborným garantom ošetrovateľskej starostlivosti.

O dodržiavanie poriadku a hygieny sa na jednotlivých oddeleniach starali po dve upratovačky, ktoré sa zúčastnili spolu so sanitármi pravidelného školenia z hygienického minima.

Formou anonymných dotazníkov sme priebehu roka 2019 monitorovali spokojnosť našich klientov. Pravidelne v mesačných intervaloch sme potom výsledky dotazníka vyhodnocovali.

Povinné vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov prebiehalo formou celoústavných odborných seminárov jedenkrát mesačne, podľa vopred stanoveného plánu.

Kontrolná činnosť na úseku ošetrovateľskej starostlivosti sme vykonávali podľa plánu na rok 2019 a s jej výsledkami boli pracovníci oboznamovaní raz mesačne na celoústavnom seminári.

Dve pracovníčky prijímacej kancelárie mali na starosti zabezpečiť príjem a manažovanie pacientov a kúpeľných hostí. Hlavnou náplňou ich práce bola komunikácia s klientmi a plánovanie ich nástupov pre zabezpečenie optimálnej činnosti celého zariadenia. Na oddelení nám v roku 2018 pribudlo spánkové laboratórium. Ošetrovateľskú starostlivosť o pacientov prijatých na vyšetrenie zabezpečovala jedna sestra v nočnej zmene.

7. Speleoklimatické cvičenia v Belianskej jaskyni

Špecialitou nášho zariadenia bolo využívanie priestorov Belianskej jaskyne vzdialenej 1 km od Sanatória na dychové cvičenia pre pacientov. Mikroklima Belianskej jaskyne so stálou celoročnou teplotou okolo 5 °C, vysokou vlhkosťou a neprítomnosťou alergénov mala priaznivý efekt najmä u pacientov s bronchiálnou astmou a alergickou rhinitídou.

Beliansku jaskyňu využívame od roku 1991 a často je jedným z dôvodov, prečo sa pacienti rozhodnú absolvovať liečenie práve v našom zariadení.

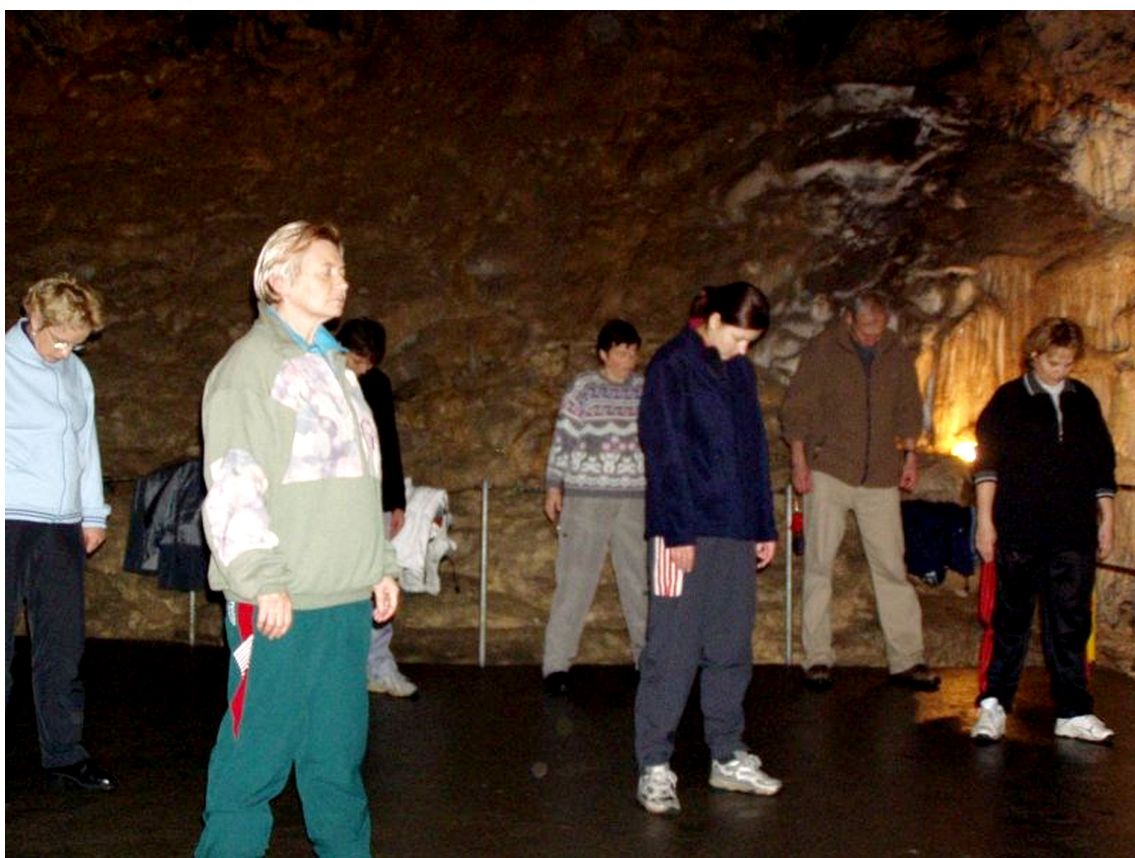
Pobyt v jaskyni riadi rehabilitačný pracovník Sanatória a trvá približne 45 minút.

V minulosti sa cvičilo v priestore Vysokého domu na obhliadkovej trase. Keďže cvičenia v týchto priestoroch narušovali návštevnú prevádzku, po dohode so Správou jaskýň boli na cvičenie vymedzené náhradné priestory, ktoré v budúcnosti umožňujú rozšíriť cvičenia aj o speleoterapiu.

Najvyššia návštevnosť bola v jarých a letných mesiacoch.

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Počet návštevníkov jaskyne	1 255	1 183	2 050	1 878	1646	1 845

Speleoterapia napriek svojej účinnosti a dostupnosti nie je hrazená z prostriedkov verejného zdravotníctva.

8. Fyziatria, balneológia a liečebná rehabilitácia

Personálne zabezpečenie

Oddelenie elektroliečby: 2 fyzioterapeuti.

Individuálna liečebná telesná výchova: 2 fyzioterapeuti

Oddelenie vodoliečby: 3 pracovníci

Odd. inhalácií: 1 pracovník

Maséri: 4 pracovníci

Rehabilitácia, vodný svet

Trikrát týždenne prebiehajú v našom sanatóriu skupinové dychové cvičenia v telocvični, ktoré pomáhajú pacientom predýchať horné a dolné dýchacie cesty. Tieto cvičenia obsahujú prvky z jogy, zo školy chrbta, sú zamerané taktiež na posilnenie niektorých najčastejšie oslabených svalových štruktúr. Súčasťou dychového cvičenia je aj Nordic Walking – severská chôdza s NW palicami, ktorú praktikujeme v okolí Sanatória.

Štyrikrát týždenne ráno absolvovali naši pacienti hydrokinezioterapiu, cvičenie v bazéne, ktoré je zamerané na celkovú kondíciu a dýchanie.

Každý deň sa konali aj individuálne dychové cvičenia, ktoré boli zamerané na lokalizované dýchanie, a to hlavne bráničné a jeho uvedomovanie si. Pacienti nacvičovali správny dýchací stereotyp, vyťahovanie skrútených svalových štruktúr, ktoré majú obmedzujúci charakter pri dýchaní. Počas dychovej rehabilitácie sme využívali pomôcky na zlepšenie dýchania Cornet, Flutter a PEP masky. Na zlepšenie nádychu sme používali nádychový trenažér Respivolt.

Pri zahlienených pacientoch sme vykonávali polohové drenáže na odstránenie sekrétu. Využívali sme pritom metodiku autogénnej drenáže, flutrovanie. Pacienti mohli taktiež každý deň navštevovať inhalácie, kde absolvovali aj nácvik hygieny horných dýchacích ciest a mohli využívať široké spektrum procedúr na elektroliečbe.

Ponúkali sme aj možnosť absolvovať klasickú, reflexnú a celotelovú masáž. Ponúkame aj masáže medové, mäkké techniky, reflexnú masáž chodidiel a manuálnu lymfodrenáž.

U pollinózy sme pokračovali v terapii rhinolightom, t.j. procedúrou, ktorú si pacienti mohli zakúpiť na odporúčanie lekára. Ide o svetloliečbu. Podľa ordinácie lekárom pacienti

absolvovali na úseku rehabilitácie a tiež aj na oddelení facilitáciu na uvoľnenie sekrétov z paranazálnych dutín.

Vybavenie pracovísk na rehabilitačnom úseku

Na 1. poschodí sa nachádza oddelenie elektroliečby, telocvičňa, miestnosť pre individuálnu rehabilitáciu, telocvičňa – fitness centrum, miestnosti pre masérovo a inhalatórium. Samostatné je oddelenie vodoliečby v suterénnej časti.

ELEKTROLIEČBA:

Phyaction Guindance C

Nízko- a strednofrekvenčné prúdy. V prístroji zabudovaný aj ultrazvuk, ktorý sa aplikuje na postihnuté miesta pomocou jednej z 2 sond.

Phyaction 793

Nízko- a strednofrekvenčné prúdy, vrátane 2 sond pre ultrazvuk.

Phyaction 190

Ultrazvuk, ktorý sa aplikuje na postihnuté miesta pomocou jednej z 2 sond.

Endomed 581

Nízko- a strednofrekvenčné prúdy.

Lymfoven

Prístrojová lymfodrenáž.

CURAPULS 419 krátkovlnná diatermia

MAGNETOTERAPIA:

Prístroje: MAGNEKON a BIOMAG MONADA.

SVETLOLIEČBA:

Využitie polarizovaného svetla. Prístroj BIOPTRON.

INDIVIDUÁLNE DYCHOVÉ CVIČENIE

Flatre, Cornet, PEP masky nadychový trenážer.

TELOCVIČŇA

Žinenky, karimatky, fit lopty, Bosu, trakčný stôl.

TELOCVIČŇA fitness centrum

Posilňovacia veža, tlakovacia lavička, hrazda, ribstoly, stacionárny bicykel, steper, bežecký pás, eliptický trenážer Orbitrek, TRX pásy.

Vedľa masérскеj miestnosti je relaxačná miestnosť, kde je uložená masážna vaňa. Druhá vaňa slúži klientom ako prísadový kúpeľ. Procedúry fungujú len na priamy predaj.

V rámci nadštandardných procedúr pacientom ponúkame za úhradu aj bankovanie a plynové injekcie.

VO VODOLIEČBE SA NACHÁDZA:

- bazén, perličková posteľ, masážny vírivý bazén s tryskami - pre dvoch klientov. V bazéne sa nachádzajú masážne trysky. Súčasťou bazénu je i sedačka, ktorá slúži imobilným pacientom na to, aby sa dostali do bazéna.

V septembri 2018 sme začali s **rekonštrukciou časti oddelenia vodoliečby** – rozvody zdravotníckej, elektroinštalácie a vzduchotechniky (vrátane VZT jednotky), obklady a protišmykové dlažby, výmena zariadení pre poskytovanie procedúr: škótske streky, vírivá vaňa, vaňa pre podvodné masáže, vaňa pre celotelové vírivé kúpele, Kneipov šliapací kúpeľ (dve vaničky), zariadenie pre polevy pre Kneipovu vodoliečbu. Pri tejto rekonštrukcii sa nebude zasahovať do nosných častí stavby. Stav po rekonštrukcii bude totožný so stavom po kolaudácii.

V rámci vodoliečby je pracovisko termoterapie, kde na 4 lôžkach podávame parafínové a rašelinové zábaly. Teplonosiče sú ohrievané v ohrievači COMBI 400.

Súčasťou vodoliečby je i sauna, ochladzovací bazén, sprcha a odpočívareň. Nachádza sa tu aj masážne lôžko Redor. Ďalej sú v priestoroch vodoliečby umiestnené 2 drevené kabínky so sedačkami (spolu pre 4 klientov), ktoré slúžia na inhaláciu morskej vody. Procedúra má veľký efekt u astmatikov, pacientov s bronchitídami, s CHOPCH, ale i u pacientov s akútnym respiračným ochorením, napomáha pacientovi čistiť dýchacie cesty, lepšie uvoľniť hlien.

Vodný svet: od 16.00 do 20.00 hod. na úseku vodoliečby pracuje denne okrem utorka 1 stály pracovník. Rehabilitačný úsek zabezpečuje služby vo vodnom svete počas víkendov.

V miestnosti inhalatória sa nachádzajú kompresorové inhalátory pari-master a 7 inhalátorov AIR PRO 3000, z ktorých sú podávané individuálne inhalácie pacientom a klientom.

U ležiacich pacientov boli inhalácie podávané cez prenosný inhalátor PARI- Boy na izbách pacientov. Inhalačne boli podávané i mukolytiká i bronchodilatancia.

Vzdelávanie:

Zdravotnícki pracovníci (sestry, sanitári, fyzioterapeuti, zdravotnícki laboranti) sa v priebehu roka 2019 zúčastňovali na odborných celoustavných seminároch podľa vopred stanoveného plánu.

AMBULANCIA FBLR

V r. 2019 bola prevádzkovaná FBLR ambulancia pod vedením MUDr. Anny Dudášovej.

9. Voľnočasové aktivity

Klienti a návštevníci Sanatória mohli vo svojom voľnom čase v roku 2019 využívať kompletnú ponuku rehabilitačných procedúr na objednávku. K dispozícii mali okrem Vodného sveta aj multifunkčné ihrisko, 10 bicyklov, športové náradie, telocvične s vybavením, posilňovňu, biliard.

Kvôli zlepšeniu liečebného a rehabilitačného programu pacientov sme začali budovať trasy pre Nordic Walking. Sanatóriu boli zapožičané 2 páry palíc a niekoľko zamestnancov absolvovalo kurz chôdze Nordic Walking, aby poskytovali záujemcom možnosť nácviku správnej techniky chôdze.

Na prechádzky v prírodnom prostredí lákajú turistické chodníky, náučné chodníky: „K Belianskej jaskyni“ – geológia, flóra a fauna Belianskych Tatier, „Lesnícky náučný chodník“ s témou miestne lesy a lesnícka starostlivosť o prírodu a náučný chodník „Belianske lúky“ v poslednom zachovalom rašelinisku pod Tatrami, ktorý popri informácii o prírodných zaujímavostiach oboznamuje aj s pravekou históriou lokality.

Naši klienti využívali blízke cyklochodníky z Tatranskej Kotliny do Spišskej Belej a do Ždiaru s možnosťou zapožičania bicyklov a ich servisu. V okolí Sanatória sú aj ďalšie značené cyklotrasy s asfaltovým resp. štrkovým povrchom s celkovou dĺžkou vyše 100 km so širokým spektrom vzdialenosti, obtiažnosti, zaujímavých lokalít a výhľadov na okolitú krajinu.

Pre zatraktívnenie pobytu sme klientom ponúkali možnosť poznávacích vychádzok k prírodným zaujímavostiam v okolí so sprievodcom.

V Slnечnej dvorane na prízemí pavilónu Fontána je zriadená voľne dostupná knižnica s množstvom kníh a časopisov rôzneho žánru.

Dobudovali sme sieť bezdrôtového internetového pripojenia v spoločných priestoroch a zabezpečili sme štandardnú kvalitu televízneho signálu na izbách a spoločenských miestnostiach prostredníctvom profesionálneho technického zariadenia a servisu. Pokrytie wi-fi sieťou je pre ubytovaných hostí bez poplatku. Klientom je k dispozícii aj samostatné uzavreté pracovisko s PC.

K ďalším voľnočasovým aktivitám pre klientov sanatória patrili aj pravidelné filmové večery, prednášky o histórii Tatranskej Kotliny, ako aj o histórii Sanatória. V spolupráci so ZUŠ Spišská Belá a Lendak sa nepravidelne organizovali hudobné vystúpenia žiakov alebo učiteľov ZUŠ.

V rámci Tatranského kultúrneho leta mesta Vysoké Tatry tu v letnej sezóne vystúpil akordeónový súbor.

10. Projektové aktivity

V roku 2019 prebiehali v Sanatóriu projektové aktivity v súlade so štatútom. Tieto aktivity slúžili najmä k rozvoju poskytovania všeobecne prospešných služieb priamo na získavanie zdrojov pre aktivity, na zlepšenie podmienok poskytovania služieb, ale aj na rozširovanie poskytovania služieb v súlade so štatútom, napríklad rozvoj a prezentácia duchovných a kultúrnych hodnôt.

Pre rozšírenie zdravotnej starostlivosti sprevádzkovalo Sanatórium nové pracoviská Ambulancií Imunoalergologickej a Všeobecného lekára v zrekonštruovaných priestoroch.

V Sanatóriu bol implementovaný systém manažmentu kvality podľa ISO 9001:2015.

Kvôli zlepšeniu energetickej bilancie objektov boli v priebehu roka na liečebných pavilónoch vymenené pôvodné okná za izolačne vyhovujúce pre zamedzenie únikov tepla a zlepšenie tepelnej pohody priestorov, najmä v izbách pacientov. Uvedené práce sa podarilo zrealizovať ešte pred nástupom zimy, takže sa priaznivo prejavili na prevádzkových nákladoch vykurovania priestorov.

Zrekonštruovali sme prívod teplej úžitkovej vody v Oddelení liečebnej výživy a stravovania a v slobodárni, takže sa zlepšila hospodárnosť aj v tomto smere.

Pokračovali sme v rekonštrukcii časti oddelenia vodoliečby, ktorú plánujeme ukončiť ešte v roku 2020.

11. Krízový a bezpečnostný manažment

V roku 2019 sa krízový a bezpečnostný manažment pripravoval na zvládanie krízových situácií v Sanatóriu. Pracovníci sa zúčastnili školení a cvičení na činnosť pri mimoriadnych situáciách ohrozujúcich životy, zdravie a majetok, vyžadujúcich prípadnú evakuáciu priestorov sanatória, zvládnutie technologického kolapsu, ako aj iných mimoriadnych situácií. V spolupráci s odborom krízového riadenia Okresného úradu Poprad je Sanatórium pripravené zapojiť sa do zvládnutia krízových situácií v rámci Civilnej ochrany – Tatranského územného záchranného útvaru pre územie okresu Poprad. Na jeseň sme sa začali pripravovať na realizáciu opatrení pri eventuálnom zhoršení epidemiologickej situácie.

Záver

Vážení partneri,

výročná správa stručne a prehľadne dokumentuje činnosť všetkých úsekov Sanatória Tatranská Kotlina, n. o. za celý rok 2019.

Sanatórium Tatranská Kotlina, n. o. ostáva lídrom na poli poskytovateľov špecializovanej zdravotnej starostlivosti v odbore pneumológa – ftizeológa. Napriek všetkým ťažkostiam aj v nastávajúcom roku plánujeme ďalej rozvíjať systém manažérstva kvality s cieľom neustále zvyšovať kvalitu nami poskytovanej zdravotnej starostlivosti.

Negatívne hospodárske výsledky je potrebné eliminovať hľadaním strategických riešení pre kvalitné poskytovanie zdravotnej starostlivosti a získavanie dostatočného počtu pacientov, aby bolo poskytovanie zdravotníckej činnosti efektívne a udržateľné aj do budúcnosti s vyrovnaným hospodárením.

Záverom mi dovoľte sa poďakovať:

- všetkým zamestnancom Sanatória Tatranská Kotlina, n. o. pri plnení pracovných úloh
- všetkým ústavným a aj ambulantným špecialistom pri poskytovaní odbornej zdravotnej starostlivosti
- všetkým našim zmluvným partnerom
- zakladateľom Ministerstvu zdravotníctva SR a Arcidiecéznej charite za doterajšiu spoluprácu.

Tatranská Kotlina, 18. 05. 2020

.....
Ing. Dr. Matúš Pataky, MPH
riaditeľ n. o.